

Nõuded laevapere liikme laeval majutamise tingimustele

Vastu võetud 21.01.2004 nr 4

Määrus kehtestatakse «Mereteenistuse seaduse» (RT I 2001, 21, 114; 2002, 1, 1; 2003, 88, 594) § 27 lõike 1 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Määrus kehtestab nõuded laevapere liikme majutamise tingimustele Eesti riigilippu kandvatel laevadel kogumahutavusega 1000 ja enam, kui määruses ei ole sätestatud teisiti.
- (2) Määruse nõudeid kohaldatakse kalalaeva laevapere liikme majutamise tingimustele, kui Vabariigi Valitsuse 17. mai 2001. a määruses nr 173 «Kalalaevadele esitatavad tervishoiu ja tööhutuse nõuded» (RT I 2001, 47, 263) ei ole sätestatud teisiti.
- (3) Määruse nõudeid ei kohaldata purjelaevadele, jahtidele, sõja- ja piirivalvelaevadele ning riigi haldusülesandeid täitvatele laevadele.

§ 2. Üldnõuded laevapere ruumidele

- (1) Laevapere liikme majutamiseks peavad laeval olema vähemalt järgmised ruumid: kajut, mess, puhkeruum, hügieeniruum ja tervishoiuruum (edaspidi *laevapere ruumid*) koos vastava tehnikakommunikatsiooniga.
- (2) Laevapere ruumid peavad asuma reisijate ruumidest ja kalalaevadel kalatöötlemisruumidest eraldi.
- (3) Laevapere ruumid peavad olema kätetavad, valgustatud, ventilatsiooniga ning kaitstud ilmastikumõjude, merevee sissetungi, kahjulike gaaside sissetungi, liigniiskuse, liigse kuumuse ja külma eest.
- (4) Laevapere ruumide, sisekoridori ja väljapääsutee kõrgus peab olema vähemalt 198 cm ja laevadel, mille projekteerimist alustatakse pärast käesoleva määruse jõustumist (edaspidi *uus laev*), vähemalt 208 cm.
- (5) Liikumistee laevapere ruumides, trepp ja väljapääsutee peavad olema asjakohaselt tähistatud, vaba takistustest ning võimalikult vähe libe. Ohtlikud kohad tuleb varustada libastumise vältimiseks käsipuudega või muude ohutust tagavate kaitsevahenditega.
- (6) Laevapere ruumides, välja arvatud duširuumis, tuleb vältida vee kondenseerumist.
- (7) Hügieeniruumi põranda ja seinte liitekohad tehakse pragude vältimiseks võimaluse korral kumerad. Hügieeniruumi põrandalt peab olema vee äravool.
- (8) Laeva ehitamisel, ümberehitamisel ja renoveerimisel kasutatakse laevapere ruumides ehitus- ja viimistlusmaterjale, mis tootja poolt ettenähtud kasutusala ning -tingimustel ei tohi:
 - 1) eraldada ruumi ohtlikke kemikaale kogustes, mis võivad ohustada tervist;
 - 2) emiteerida radioaktiivseid aineid kogustes, mis võivad ohustada tervist;
 - 3) soodustada kahjulike ning tervist ohustavate mikroorganismide, putukate ja näriliste arengut;
 - 4) eraldada õhku tahkeid osiseid kogustes, mis võivad ohustada tervist.
- (9) Laevapere ruumi põrand, lagi ja seinte sisepinnad peavad olema materjalidest, mis võimaldavad märgpuhastamist ja desinfitseerimist ning välistavad staatilise elektri kogunemise.
- (10) Kajutite ning messide seinte ja lagede pinnad peavad olema heledates toonides.
- (11) Troopikas sõitval laeval peab olema õhu konditsioneerimise võimalus. Laevapere ruumi välisüksed, avatavad illuminaatorid ja ventilatsioonivad peavad olema varustatud putukavõrguga kaitseks sääskede ja moskiitode eest.
- (12) Laeval peab tekimeeskonna ja kalurite jaoks olema tööriiete hoiuruum ja tööriiete kuivatamiseks hästi ventileeritav kuivatusruum või -seade.
- (13) Laevapere üldkasutatav ruum peab olema varustatud märgistusega ruumi otstarbe kohta.
- (14) Laeval peab olema ruum või ventileeritavad kapid puhastusvahendite, -masinate, -ainete ning desinfitseerivate ainete hoidmiseks.

§ 3. Laevapere ruumide varustus ja puhastamine

- (1) Laevapere ruumid peavad olema puhtad ning vabad nakkushaigusi siirutatavatest sääskedest, parasiitidest ja närilistest.
- (2) Laevapere ruumide märgpuhastus peab toimuma igal hommikul ja reisijärgselt. Suurpuhastust tehakse vähemalt üks kord nädalas.
- (3) Laevapere ruumide, treppide, käsipuude ja mööbli märgpuhastusel tuleb kasutada staatilist elektrit vähendavat antistaatiliste omadustega puhastusvahendit.
- (4) Reeder tagab igale laevapere liikmele laeval voodivarustuse (madrats koos madratsikattega, padi, tekk, vähemalt kaks komplekti voodipesu), käterätikud ning pesemisvahendid. Voodipesu ja käterätikuid vahetatakse vähemalt üks kord nädalas.
- (5) Patju, tekke, madratseid ja madratsikatteid tuulutatakse vähemalt üks kord kolme kuu jooksul ning puhastatakse või pestakse vastavalt vajadusele, kuid alati enne laevapere liikmete vahetumist.
- (6) Kapten või tema poolt määratud ohvitser koos laevapere liikmega peab kontrollima üks kord nädalas laeva ruumide vastavust käesolevas määruses sätestatud hügieeninõuetele.

§ 4. Kajut ja kajuti sisustus

- (1) Laevapere kajuti põranda pindala peab vastama vähemalt lisas 1 toodud nõuetele.

(2) Kui kõrgema juhtkonna kajuti juurde ei kuulu eraldi tööruumi, peab laeval kogumahutavusega kuni 3000 olema nimetatud kajuti põranda pindala vähemalt 6,5 m² inimese kohta.

(3) Laeval kogumahutavusega 3000 ja enam peavad kapteni kajutis, võimalusel ka vanemmehhaaniku ja vanemtüürimehe kajutis, magamis- ja tööruum olema eraldi.

(4) Kajuti sisustuses peab olema peegel, raamaturiil, laud kirjutamiseks ning iste, vajalik arv nagisid üleriie hoidmiseks, igale kajutit kasutavale laevapere liikmele riidekapp ja panipaik isiklike asjade hoidmiseks.

(5) Laevapere igal liikmel peab kajutis olema oma magamiskoht (edaspidi *koi*). Koi ei ole nõutud kiirreisilaeval ja lühiajalisi reise korraldaval laeval, kui laevapere liige viibib laeval töökohustuste täitmise tõttu vähem kui 14 tundi järjest.

(6) Koi sisemõõdud peavad olema vähemalt 198 × 80 cm. Uuel laeval varustatakse koi lisaseadmega, mis võimaldab laiendada koid 130 sentimeetrit.

(7) Koide paigutamisel peab täitma järgmisi nõudeid:

1) üle kahe koi ei tohi asetseda kohakuti;

2) koisid ei tohi paigutada üksteise kõrvale selliselt, et juurdepääs koile on ainult üle teise koi;

3) illuminaatori all piki laeva parrast paikneva koi kohal ei tohi olla teist koid;

4) üksteise kohal paiknevate koide ülemise koi vedrupõhja alla tuleb panna tolmukindel puust, presendist või mõnest muust sobivast materjalist teine põhi;

5) üksteise kohal paiknevate koide korral peab alumine koi olema põrandast vähemalt 30 cm kõrgusel ja ülemise koi põhi peab asetsema poolal kõrgusel alumise koi põhjast laeni.

§ 5. Toitlustamiseks ettenähtud ruumid

(1) Toitlustamiseks ettenähtud kambüüs, mess ja abiruumide arv, suurus ning sisustus kavandatakse arvestades laevapere liikmete arvu, reisi kestust, sõidupiirkonda, toitumise eeltöötlust ja toiduvarude täiendamise võimalust.

(2) Ruumide paigutus peab tagama toidu käitlemise tehnoloogilise protsessi järjepidevuse ja toiduohutuse ning vastama Vabariigi Valitsuse 2. novembri 1999. a määruse nr 329 «Toiduhügieeni üldeeskirja kinnitamine» (RT I 1999, 84, 766; 2000, 97, 625; 2003, 55, 376) nõuetele.

(3) Laeva messi põranda pindala peab olema vähemalt 1 m² üheaegselt messi kasutava laevapere liikme kohta. Reisilaevade eritingimusi arvestades võib Tervisekaitseinspeksioon lubada erandeid messide suhtes.

(4) Mess peab asuma kajutitest eraldi ja võimalikult kambüüsi lähedal. Laevapere liige peab messi pääsema koridorist kambüüsi läbimata ja välistekile väljumata.

(5) Mess tuleb sisustada laudadega ja kinnitatud või liigutatavate istmetega, mille arv vastab üheaegselt messi kasutavate laevapere liikmete arvule. Uuel laeval peab kaptenile ja ohvitseridele ning nooremohvitseridele ja teistele meeskonnaliikmetele olema sisustatud eraldi messid.

(6) Messis peab olema külma ja kuuma joogivee saamise võimalus ning kõigi laevapere liikmete jaoks üldkasutatav külmkapp, mille suurus vastab messi või messe kasutavate inimeste arvule.

§ 6. Laevapere puhkeruum

(1) Laevas peab laevapere liikmetele olema puhkeruum. Puhkeruumi puudumise korral tuleb mess sisustada ka kasutamiseks puhkeruumina.

(2) Laeval kogumahutavusega 8000 ja enam tuleb sisustada:

1) raamatukogu-, puhke- ja spordiruum;

2) nõuetekohane suitsetamisruum vastavalt «Tubakaseaduse» (RT I 2000, 59, 379; 74, õiend; 2001, 43, 242; 88, 531; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 2, 17; 26, 156; 88, 591 ja 594) nõuetele.

§ 7. Laevapere hügieeniruum

(1) Hügieeniruumis peab olema vesiklosett, valamud ja dušš või vann. Kõik valamud, dušid ja vannid peavad olema varustatud kuuma ja külma veega. Kui tualettruumis on mitu klosetipotti, tuleb need üksteisest vaheseinaga eraldada. Reeder kindlustab seebi ja tualettpaberi olemasolu.

(2) Valamu ja vann peavad olema küllaldase suurusega ja valmistatud sobivast materjalist, mis on kergesti puhastatav ja vajadusel desinfitseeritav. Vann ei tohi olla pragunenud ega korrodeerunud.

(3) Laeval kogumahutavusega 5000 ja enam peab kõrgema juhtkonna igas kajutis või kahe kajuti peale olema hügieeniruum ja teiste laevapere liikmete kajutites valamud.

(4) Laevapere liikmete jaoks, kelle kajutis puudub eraldi hügieeniruum, peab olema vähemalt üks ühiskasutusega hügieeniruum, kus on vähemalt üks dušš, üks klosetipott ja üks valamud iga 6 laevapere liikme kohta. Kalalaeval peab olema vähemalt üks dušš ja üks klosetipott iga 8 laevapere liikme kohta ning valamud iga 6 laevapere liikme kohta.

(5) Laeval kogumahutavusega 1600 ja enam peab masinameeskonna jaoks olema vesiklosett koos valamuga keskjuhtimisplandi või masinaruumi vahetus läheduses ning valamud masinaruumis. Vahisoliijale tagatakse vesikloseti ja valamud kasutamise võimalus.

§ 8. Pesupesemisruumid

(1) Laeval peab olema laevapere liikmete pesu pesemiseks ja kuivatamiseks vastava varustusega sundventilatsiooniga ruum ning võimalus pesu triikimiseks.

(2) Töö- ja kaitseriideid pestakse laevapere liikme muust pesust eraldi.

(3) Laeval peab olema ruum või kohad puhta ja määrdundu pesu eraldi hoidmiseks.

§ 9. Tervishoiuruum

(1) Laeval, mille meeskonnas on 15 ja enam liiget ning reisi kestus on üle 3 päeva, peab olema laevapere liikmetele esmaabi ja meditsiiniabi andmiseks tervishoiuruum. Teistel laevadel peab olema kapp meditsiinivarustuse hoidmiseks.

(2) Tervishoiuruumi suurus, sisustus ja koide arv kavandatakse arvestades laevapere liikmete arvu, reisi kestust ja sõidupiirkonda.

(3) Tervishoiuruum peab asuma laeva osas, kus õõtsumine, müra, vibratsioon ja mitteioniseeriva kiirguse mõju on kõige väiksem. Tervishoiuruumi peab pääsema kandraamiga.

(4) Tervishoiuruumide koosseisus peab olema hügieeniruum.

(5) Tervishoiuruumis peab olema signaalseade navigatsioonisilda.

§ 10. Ujumisbassein

Kui laeval on ujumisbassein, peab see vastama Vabariigi Valitsuse 11. juuli 1996. a määruse nr 185 «Ujula tervisekaitse normid ja -eeskirjad TKNE 7/1996» (RT I 1996, 51, 971; 1997, 61, 1029) nõuetele, välja arvatud nõuded ujumisbasseini vee kvaliteedile juhul, kui basseinis kasutatakse merevett. Ujumisbasseini võib merevett võtta kaldast mitte vähem kui 12 meremiili kauguselt.

§ 11. Sisekliima

(1) Laevapere ruumides soojusliku mugavuse tagamiseks tuleb järgida järgmisi sisekliima parameetreid:

1) optimaalne õhutemperatuur 21 ± 3 °C;

2) optimaalne suhteline õhuniiskus 40–60%, millest on lubatud kõrvalekalle $\pm 10\%$;

3) õhu liikumiskiirus mitte üle 0,25 m/s.

(2) Õhuvahetuse normiks arvestatakse kajutites 7 l/s, toitlustusruumides 5 l/s inimese kohta ja kambüüsis 15 l/s ühe m² kohta.

(3) Kui laeval on konditsioneerseadmed, peavad need olema varustatud automaatseadeldisega, mis tagab vajaliku õhutemperatuuri ja suhtelise õhuniiskuse.

§ 12. Valgustus

(1) Laevapere ruumid peavad olema varustatud ööpäevaringse elektervalgustusega, mis tagab lisas 2 toodud minimaalse valgustatuse.

(2) Kajutis ja messis peab olema loomulik valgustus, välja arvatud reisilaevadel, kus kajutid asuvad allpool veeliini.

(3) Kajutis peab iga koi peatsis või küljel olema kohtvalgusti.

§ 13. Müratase

(1) Müratase laevapere ruumides ei tohi ületada järgmisi piirväärtusi:

1) eluruumides 60 dB;

2) messis 65 dB;

3) kambüüsis 75 dB.

(2) Laevapere eluruumides tuleb müra, vibratsiooni, infra- ja ultraheli, ioniseeriva ja mitteioniseeriva kiirguse taseme mõõtmine teha enne laeva eksploatatsiooni andmist, samuti pärast nimetatud terviseriskiga kiirgusallikaks olevate masinate ja seadmete remonti, kuid mitte harvem kui üks kord viie aasta jooksul.

§ 14. Veevarustus

Laevapere liikme joogiks, toiduvalmistamiseks ja nõudepesuks kasutatav vesi ja muudeks olmevajadusteks kasutatav vesi peab vastama «Veeseaduse» (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352) alusel kehtestatud joogiveenõuetele. Mereveega võib varustada üksnes klosetipotte ja ujumisbasseini.

§ 15. Rakendussätted

(1) Määrus jõustub 1. juulil 2004. a.

(2) Määruse § 2 lõigetes 2, 7 ja 10, § 4 lõikes 3, § 5 lõikes 4 ja § 12 lõikes 2 sätestatud nõuded kehtivad uutele ja pärast käesoleva määruse jõustumist ümberehitatavatele ja renoveeritavatele laevadele.

(3) Majutamise tingimused olemasolevatel laevadel võivad erineda käesoleva määrusega sätestatud nõuetest, kui on tagatud laevapere liikmete terviseohutus ning reeder või reederite esindusorganisatsioon on erisused kooskõlastanud tunnustatud meremeeste ametiühinguga ja teavitanud nendest Tervisekaitseinspektsiooni ja Veeteede Ametit.

Minister Marko POMERANTS

Kantsler Maarja MÄNDMAA

Sotsiaalministri 21. jaanuari 2004. a määruse nr 4
«Nõuded laevapere liikmete laeval
majutamise tingimustele»
lisa 1

LAEVAPERE LIIKME KAJUTI PÕRANDA PINDALA

Kaubalaevad					
Kajuti põranda pindala ühe laevapere liikme kohta (m ²)					
Kogumahutavus (tonnides)	1-kohalised	2-kohalised	3-kohalised	4-kohalised	6-kohalised
1000–3000					
kõrgem juhtkond ¹	6,5 / 7,5 ³				
laevapere liikmed	3,75 / 7,5 ³	2,75 / 5,0 ³			
3000–10000					
kõrgem juhtkond ¹	7,5				
laevapere liikmed	4,25 / 7,5 ³	3,25 / 5,0 ³			

10000 ja enam					
kõrgem juhtkond ¹	7,5				
laevapere liikmed	4,75 / 7,5 ³	3,75 / 5,0 ³			
Reisilaevad					
Kajuti pöranda pindala ühe laevapere liikme kohta (m²)					
1000–3000					
kõrgem juhtkond ¹	6,5 / 7,5 ³				
muu juhtkond	3,75 / 6,0 ³	3,75 / 5,0 ³			
laevapere liikmed	2,35 / 6,0 ³	2,35 / 5,0 ³	2,35 / 5,0 ³	2,35 / 4,5 ³	
3000 ja enam					
kõrgem juhtkond ¹	7,5				
muu juhtkond	7,5				
laevapere liikmed	3,75 / 6,0 ³	3,0 / 5,0 ³	3,0 / 5,0 ³	3,0 / 4,5 ³	
Kalalaevad					
Kajuti pöranda pindala² ühe laevapere liikme kohta (m²)					
50–100					
laevapere liikmed	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
100–250					
laevapere liikmed	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
250 ja enam					
laevapere liikmed	1,0	1,0	1,0	1,0	

¹ Kõrgem juhtkond on kapten, vanemtüürimees ja vanemmehhaanik.

² Pindalale lisandub voodite ja kappide alune pindala.

³ Kehtib uutele laevadele.

Sotsiaalministri 21. jaanuari 2004. a määruse nr 4
«Nõuded laevapere liikmete laeval
majutamise tingimustele»
lisa 2

LAEVAPERE RUUMIDE MINIMAALNE VALGUSTATUS

Jrk nr	Ruumi või koha nimetus	Üldvalgustus luksides, mitte vähem	Kohtvalgustus luksides, mitte vähem
1.	Kajut ja puhkeruum	100	300
2.	Hügieeniruum peegli juures	100	150 300
3.	Kambüüs	300	500